ARICI POGONICI

Nr. 2 ALBUM PENTRU CEI MICI EDITAT DE REVISTA „LUMINIȚA" 1964

DAR CALENDAR

FEBRUARIE

FĂURAR

Plin de ger e Făurar,
Dar milos — nevoie mare!
Stă, cu două zile chiar,
Mai puțin în calendare.

Și-i grăbit, pe cîte vezi,
Ca în urma lui, prin țară,
Mai curînd de sub zăpezi
Ghiocelul să răsară.

Coperta I — CLELIA OTTONE

PATRIA MEA

Cu cîtă duioșie mă privești!
Căldură-n piept îmi torni! Îmi dai bucate!
Și toate visele mi le-mplinești
Și cîntecele mi le cînți pe toate!

Sînt mic, dar încălzit de tine — cresc.
Și glasul tău spre piscuri mari mă cheamă.
Eu noaptea-n somn tot ție îți zîmbesc
Și-ți spun pe nume: patrie și mamă!

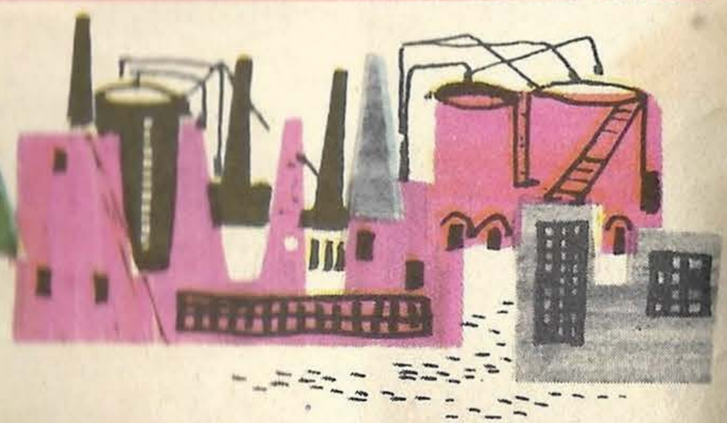

MICUL COSMONAUT

Pe o rachetă dacă, azi, cumva,
Ar fi să mă înalț pînă la Lună,
Cu mine sănioara mi-aș lua
Și am zbura-ntr-acolo împreună.

Și mi-aș lua fulare și mănuși,
Și în picioare călduroși călțunii,
Și-o lună m-aș tot da pe derdeluș,
Acolo sus, pe derdeluşul Lunii.

MOȘ ENE

Prîslea a aflat şi el
Că spre seară, cătinel,
Vine-un moș, pe nume Ene,
Ce-ți aduce somn în gene
Și-i adoarme pe cei mici.
(Dar mai iute pe bunici.)
De-asta, ce-i trecu prin cap?
Să se dea după dulap
Și în taină să-l pîndească
Pe moșneag, ca să-l zărească.
Dar, se vede treaba, pragul
Casei nu-l trecu moșneagul
Și-așteptîndu-l, pare-mi-se,
Bietul Prîslea... ațipise.

Mama-n brațe l-a luat
Ca să-l culce-atunci în pat!

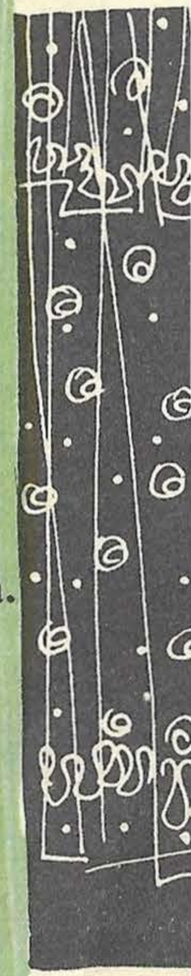

Poezii de VICTOR TULBURE

Desene: ANGI PETRESCU

UNDE MERGEM AZI? SĂ VEDEM O SERĂ.

de TITA CHIPER

Desene de DUMITRU NEGREA

Destul cu sania şi cu patinele! Acuma, lasă, haideți acasă! S-a făcut frig. Vreți s-ajungeți ca omul de zapadă care, stînd în stradă, a-nghețat şi are un nas roşu, morcov degerat? Deodată — iată: cum veneam încet, să nu lunecăm şi să cădem — ce să vedem? Într-o casă mare, ca un palat fermecat, pentru Feți-Frumoşi şi păsări măiestre, făcută toată numai din ferestre, era o petrecere: bal sau carnaval. Şi acolo venise foarte multă lume — dar numai legume. Roşiile cîntau, castraveții dansau, ardeii iuți şi mici săreau, ziceau «pardon!» şi jucau şotron. Numai ardeii graşi stăteau la un loc, nu veneau la joc, căci abia se mişcau de graşi ce erau. La acel bal sau carnaval veniseră şi ciuperci cu miile, albe şi frumoase, care-şi scoteau pălăriile şi se salutau foarte politicoase. Toate acestea noi le vedeam prin geam. «Cine-o fi, zic, acel pitic sau împărat, stăpînul marelui palat? Vrem şi noi să intrăm să ne jucăm». La uşă stătea un bătrîn cu mustață, care semăna la față cu Moş Gerilă puțin şi mai mult cu un vecin. Ne părea cunoscut, dar nu prea mult. «Vrem să vorbim cu împăratul!» — «Vorbiți cu mine — că n-avem altul. Dar îmi spuneți împărat în zadar — căci eu sînt grădinar. Şi-aici nu-i palat, ci e o seră, copii, a unei gospodării. Noi primim orice oaspete şi-i dăm legume proaspete». Sera e un fel de grădină de sticlă — de loc mică — cu straturi, unde cresc zarzavaturi ca sub cer, fără frică de ger. Am intrat în acea clădire de sticlă subțire şi parc-am fi nimerit din frig în vară. Afară era soare cu dinți, dar aici trimitea raze fierbinți. Grădinarii serei sînt stăpînii verii. Aşa, cînd o legumă parc-ar vrea să spună: «mi-e puțin frig şi nu pot să strig» — grădinarul vede şi, rotind în perete un buton, îi trimite căldura ca un palton. Altădată-n seră chiar ninge puțin, foarte lin, dar nu cu zăpadă — vai de mine! ci cu vitamine. Grădinarii buni — parcă fac minuni. Cînd e cald ca-n baie, ei dau drumul la ploaie, iar frunzele moi ca de pluş strălucesc ca sub duş.

La plecare, grădinarul ne-a dat şi nouă cîte-o roşie-două. Pe stradă — noi rîdeam de zăpadă şi de iarnă rîdeam şi cîntam: «Iarnă viforoasă,/ poți să pleci acasă;/ cu puterea sa,/ omul, dacă vrea,/ face primăvară/ cînd e ger afară./ Şi te-nvinge chiar/ şi un grădinar!».

Fetița care coase

— Ce coşi, fată,
astă seară?

— Cos păpuşii
plăpumioară.

— Ce coşi,
harnică fetiță?

— Cos păpuşii
o rochiță.

— Dar acuma?
— Cum vedeți,
cos păpuşii
şorțuleț.

A-mplinit
trei ani păpuşa.
Mîine şcolii-i
cearcă uşa.

Cum mai trece
vremea-n zbor!
Mîine-am patru
anişori!

VERESS ZOLTAN

TRADUCERE *de* HORIA ARAMĂ

GERUL

Vîntul nu ştie să facă decît · vvv! Dar Gerul tace şi face. Face sticlă din apa din pahar, face stele din aburii pe care-i scoți cînd răsufli, face termometru din crengile cireşului de la fereastră... Cîte nu face Gerul!

Mai întîi Gerul te apucă de nas cu un cleşte de scos cuie. Dacă nasul ține, Gerul trage de el cît poate, cum a tras Dănuț de butonul aparatului de radio pînă l-a smuls. Abia atunci îți dai seama că iarna vezi cu nasul. Vezi stele verzi. Vezi verde, vezi albastru, vezi peste tot curcubee...

Dar Gerul este şi meşter geamgiu. Cum vede un geam spart cu praştia de cineva — nu ştiu de cine! —, Gerul vine noaptea pe furiş şi-l pune la loc. El astupă cu capac de sticlă vasele uitate afară şi chiar lacul l-a astupat într-o noapte cu o placă de cristal masiv, ca să nu rămînă peştii descoperiți... în frig. Ce meşter! Straşnic meşter, o să vedeți!

Cînd s-a spart geamul la noi, pe strada Banului nr. 3/A, etajul II, a fost zarvă mare. Nu se ştia precis cine-i de vină. Băiețelul care a tras cu praştia s-a făcut nevăzut, fără să-i pese, socotind că nu-i nimic. Lasă, şi-o fi zis el, vine Gerul şi pune la noapte un geam nou!

Cum s-a spart geamul, florile din fereastră au şi leşinat. Muşcata s-a învinețit la față, i-a pierit tot sîngele din obraji, a respirat o dată şi...! Garoafa a dat ochii peste cap şi n-a mai apucat să spună, biata, nici o silabă. Dîrdîind cu palmele la gură, cactusul s-a strîns în țepi ca un arici, aşteptînd cuminte să moară, îngînînd: ah, ah, Mexico! Toate florile de la fereastră au căzut unele peste altele, fără puteri, lovite de frigul acesta polar.

— Cine-a ucis plantele? s-a auzit o voce groasă din apartament.

Desen : CLELIA OTTONE

Unde-s florile de gheață?

— Asasinul florilor! a strigat şi o voce de femeie.

— Chemați salvarea! În strada Banului nr. 3/A s-a petrecut o crimă îngrozitoare. Trei ghivece de flori au fost ucise, prin trei rafale de frig, într-o secundă, ca în Mexico.

Am alergat cu toții. Cine-i de vină?

— Gerul! a strigat motanul Grigore, care a intrat val-vîrtej pe uşă chiar atunci.

— Fii serios! l-am contrazis eu. Pe unde ar fi intrat Gerul dacă cineva n-ar fi spart geamul cu praştia?

Ceartă, zarvă, contraziceri. Ce facem cu florile? Să le luăm temperatura? Să le turnăm ceai în ghivece? Să le ducem mai bine la spital! Unde? Există vreun spital al florilor? Da, există! Există un sanatoriu pentru flori, care se numeşte seră! Haideți cu bolnavele la seră!

Am alergat la sera de la Băneasa. Ce atmosferă... la seră! Cald, bine, frumos, luna mai, deşi afară viscolea. Medicii de aici, adică tovarăşii grădinari, au luat muşcata şi-au bandajat-o. Garoafei i-au făcut respirație artificială, dar n-a dat nici un rezultat. Nu s-a mai trezit.

— O să vă dăm altă garoafă, ne-au spus ei. Ne pare rău, dar cu aceasta nu mai e nimic de făcut. Cît despre cactus, mai sînt speranțe. Vă rugăm să-l lăsați aici, la noi!

Am lăsat muşcata şi cactusul şi ne-am întors acasă trişti, foarte trişti. Ce pustie era fereastra fără flori, fără prietenele noastre care aminteau primăvara! Tata îl trimisese pe motanul Grigore după un geamgiu, un geamgiu adevărat, care să înlocuiască sticla spartă, apărînd odaia de ger. Dar motanul se bucura. Scăpase de cactusul din fereastră, în țepii căruia îşi julise nu o dată botul. Ca să scape pentru totdeauna de cactus, motanul Grigore s-a întors, nu peste mult, fără geamgiu. Tata s-a supărat:

— Mizerabile, ți-am priceput manevra! Bine, voi aduce geamgiul chiar eu.

A adus un geamgiu bătrîn, care era leit Moş Gerilă. Moşul ne-a pus geam nou. E cald, e bine. Vom aşeza din nou florile în fereastră. Pînă una alta, Gerul a desenat pe sticlă nişte flori de argint.

Dr. TERMOMETRU

S-au strîns, iarna, florile în geam,
Înghețate, albe, toate pe un ram.
Şi aşteptau ca soarele să vină,
Şi să coboare colorate în grădină.
Tare-aş fi vrut să prind cu ochii clipa,
Cînd fiecare floare-şi va mişca aripa,
Şi-mi va pleca, pe rînd, de la fereastră,
Portocalie,
Albă,
Galbenă,
Albastră...
Cum s-a-ntîmplat, că într-o dimineață.
N-am mai găsit în geamuri florile de gheață...
Cînd au zburat, nu ştiu,
Poate atunci cînd m-am sculat tîrziu...
Deschide fereastra spre grădină,
Şi-mi ating fruntea, în lumină,
De pomii la fereastra mea suiți:
Cireşii mei, cireşii fragezi, înfloriți...

ŞTEFAN BĂNULESCU

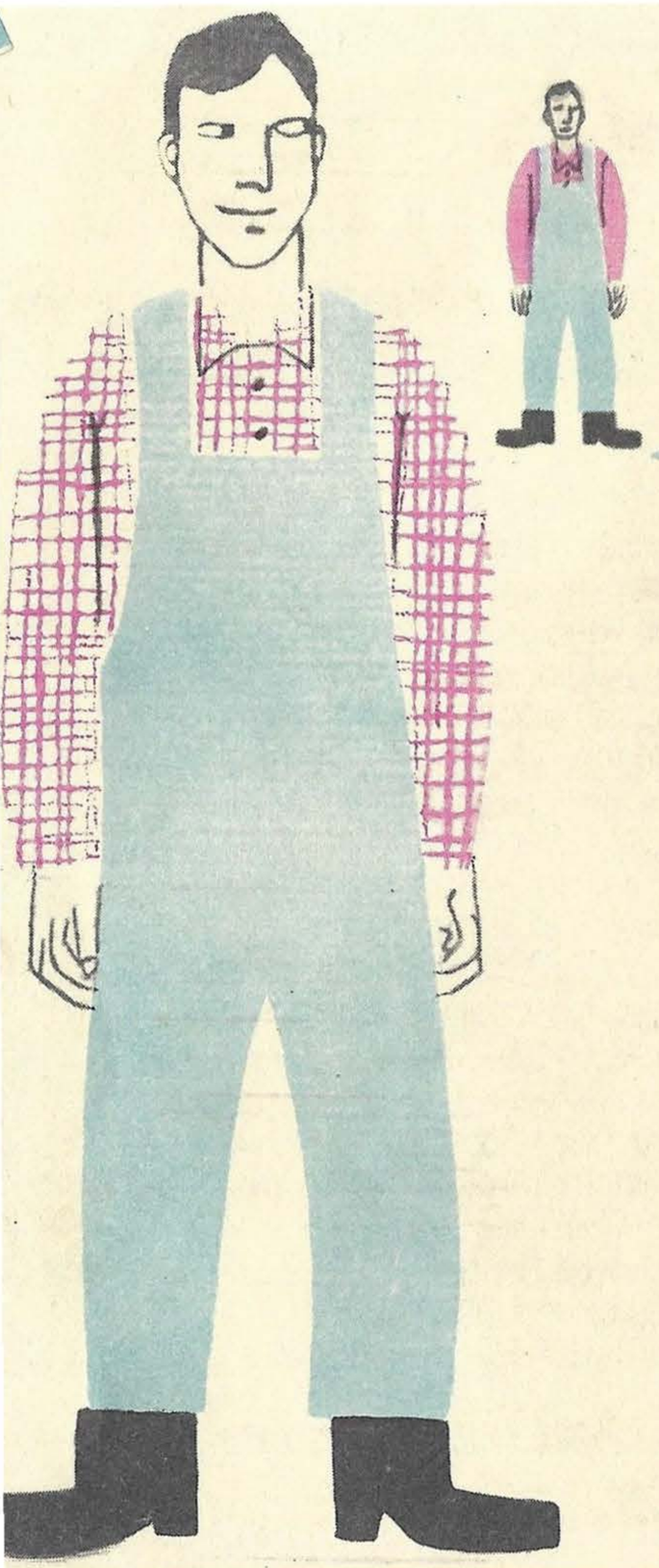

TATA E PLECAT?

de MIRCEA ŞÎNTIMBREANU

Ce jucărie e mai bună decît tata? Tata este uriaş şi peste o clipă — dacă vrei — pitic. Tata este avion, căluţ sau tren şi — dacă vrei — se face urs. Tata povesteşte, spune poezii, cîntă. Cu tata mergi la plimbare: în oraş, prin parcuri, la pădure, pe jos, în braţe sau în cîrcă. Şi pe lîngă că el e cea mai bună jucărie, tata îţi pune în palmă atîtea jucării...

Numai că uneori intri în odaia lui, îl cauţi peste tot şi... nu-i tata. Îl cauţi în grădină. Nu-i tata... Nici pe stradă nu-i...

Unde-i tata? Tata, cea mai bună jucărie, nu e nicăieri. Laşi buza în jos a plîns şi soarele, ce luminează totul, nu risipeşte umbra de pe chipul tău.

Pe stradă trec în goană camioane încărcate şi tot felul de maşini. Auzi vîjîitul motoarelor. În ochii parcă înnouraţi îşi face loc o licărire şi nu se stinge nici după ce ultima maşină a pierit la colţ, lăsînd în urma ei doar fum albastru. Căci tu, deşi eşti mic, cunoşti graiul motoarelor grăbite. Tata te-a învăţat să-l desluşeşti, nu-i aşa? Şi zumzetul lor îţi spune:

— Sînt aici! Salutări de la tata. Joacă-te frumos, copilul meu. Pe curînd.

Departe şuieră un tren şi un timp se aude ţăcănitul roţilor grăbite. Se stinge apoi, dar tu l-ai tălmăcit. O spune licărul din ochii tăi.

— Eu sînt aici... aici... aici... Fii vesel, puiul meu, şi pe curînd!

Aşa, pe rînd, în graiul lor încep să-ţi vorbească toate: şi avionul ce zbîrnîie ca un bondar, şi duduitul unui tractor, şi scrîşnetul macaralei. Iar glasurile lor se întretaie, cresc, devin un freamăt pe care-l cîntă în cor şoptit întreg oraşul.

— Tu joacă-te, copilul meu, şi fii cuminte... Pe curînd.

Apoi se aud sirenele:

— Vine tata!

Curînd, un clinchet cunoscut de chei:

— A venit!

Tata, cea mai bună jucărie, e în braţele tale. Acum rîzi de-a binelea... De fapt, tata nici n-a lipsit. El a fost tot timpul lîngă tine şi ţi-a vorbit mereu.

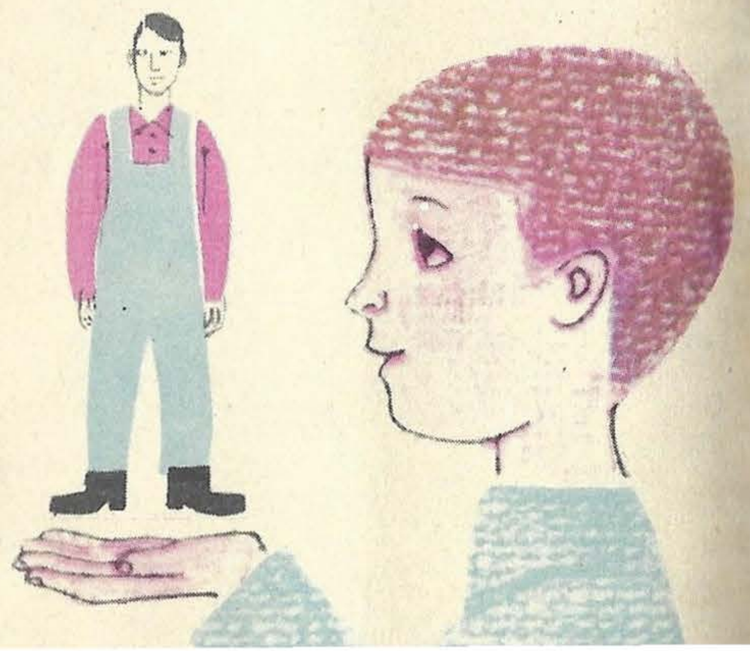

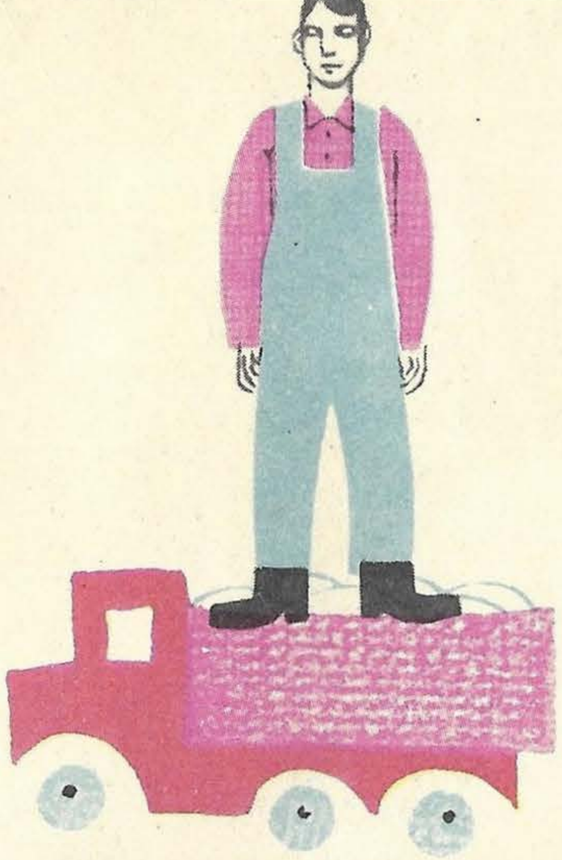

Dar cum se poate asta? E şi şofer, tăticul tău, e şi mecanic de locomotivă, aviator şi tractorist şi atîtea altele în acelaşi timp?

— Nu. E furnalist. Oţelul făurit de mîinile lui e pretutindeni: în maşini, în şine, în macarale... Şi uriaşul acesta care îl făureşte e cea mai bună jucărie a ta.

Cum să nu fii trist cînd pleacă, dar cum să nu fii mîndru că e uriaş?

Şi lacrima ta de a doua zi, cînd nu-l găseşti nici în odaie, nici în grădină şi nici pe stradă, e pe deplin îndreptăţită. Să nu te ruşinezi de ea. În tremurul ei cald e doar un pic, un pic de tristeţe şi multă, foarte multă bucurie.

POVESTE FĂRĂ CUVINTE

Ilustraţii : N. NOBILESCU

ALBĂ CA ZĂPADA

Versuri: de VICTOR TULBURE

Desene: NETI BIŢAN

(Continuare)

În estimp, pe o potică,
Biata fată, singurică,
Prin pădurea nesfîrşită,
Bate drumul obosită
Şi-i flămîndă, şi-nsetată,
Dar mai mult e-nfricoşată.
Merge pîn' pe la amiază,
Cînd îi este dat să vază
O poiană luminoasă,
Unde se zăreşte-o casă.
Coperişu-i de olane,
Pe ferestre sînt obloane,

«Oare cine-ntr-însa şade?
Poate-un paznic cumsecade
Al pădurii... Altul cine
Ar griji -o-atît de bine?»
Zice — cu obraji ca macul —
Fata şi, suind cerdacul,
Bate-n uşă, dar din casă
Nu e nimenea să iasă.
Bate-atunci ceva mai tare,
Însă nimeni nu răsare.
Cearcă uşa s-o descuie,
Uşa încuiată nu e.

Ci se dă în lături, toată,
De cum clanța-i apăsată.
Cu obrajii de văpaie,
Fata intră în odaie
Şi-i miroase-n chilioară
A gutui şi-a scorțişoară.
Fir de colb nu vede-n tindă,
Nici păianjene pe grindă.
Un opaiț mic de piatră
Luminează sus, pe-o vatră,
Şi-n odaie vede-o masă,
Cam micuță şi cam joasă,
Şi, la masa încărcată,
Şapte scăunele roată.
Iar pe masă şapte blide
Mici cu nuci şi cu stafide.
Şapte cuțitaşe, şapte
Degetare mici cu lapte,
Ca petale, servețele
Stau sub şapte păhărele.
O fărîmă, două poate
Gustă fata din bucate
Şi puțin îşi potoleşte
Foamea care-o chinuieşte.
Vede-apoi, dar printre gene,
Şapte albe pătucene
Şi, prinzînd-o somnul dulce,
Cată unul să se culce.
Le-a-ncercat pe fiecare:
Scund e unul de picioare,
Altu-i prea de geam aproape,
Altu-i strîmb, altul n-o-ncape.

Unu-i mic şi n-o cuprinde.
Pe-altul nu se poate-ntinde!
În sfîrşit, găseşte unul
Mai altminteri ca nici unul
Şi-ngropîndu-şi capu-n perne,
Somnului adînc se-aşterne.

Innopta pe creste sure,
Cînd, pe-o coastă de pădure,
Coborau cu felinare
Şapte umbre pe cărare.
Şapte umbre, cam mărunte,
De pitici veneau din munte,
Obosiţi de cît trudiră,
Cît prin stîncă scormoniră
Galerii adînci să scoată
Fier şi aur, ziua toată.
Frînţi, flămînzi, cu faţa trasă
Se-ntorceau piticii-acasă,
La odihna meritată,

In căsuţa lor curată.
Pragul bine nu-l paşiră,
Ca toţi şapte mult se miră!
Zice unul: «Cine oare
S-a atins de-a mea mîncare?»
Altul zice: «Nu ştiu cine
A mîncat şi de la mine!»
Altul: «Cine puse mîna
Să-mi golească-n blid smîntîna?»
Altul: «Cine cuţitaşul
Mi-a luat să taie caşul?»
Altul: «Cine-a fost să bea
Apa din căniţa mea?»

Altul. «Scaunelul meu
Nu mai e la locul său!»
Altul: «Cine mi-a pătat
Şerveţelul meu curat?»
Toţi se-ntreabă: «Cine-a fost
Răvăşind al nostru rost?
Cine-i hoţul cu pricina
Care ne-a stricat hodina?»
Dar neliniştea-i sfîrşită
Cînd, o fată, ghemuită,
Cu chip alb, cu negre plete,
Undeva, lîngă perete,
Se zăreşte-n pat culcată,

în somn dulce cufundată!
Şi-ntre perne de mătasă
E atîta de frumoasă!
Mult se mai uimesc piticii
Şi-şi descalţă-ncet cipicii,
Nu cumva să fie larmă,
Să nu poată ea să doarmă.
«Cînd va fi să se trezească,
Îşi zic ei, să povestească
O vom pune, de-ntîmplare..
Acum, haidem la culcare!»
Da'n pătucuri nu-ncăpură
Decît şase. Şi stătură

Rînd pe rînd, veghind toți șapte
Cîte-un ceas în schimb de noapte.

Dimineața-n faptul zilei,
Spaima îi pieri copilei,
Cînd piticii din chilie
Îi știu de omenie.
Cîte-n lună, cîte-n soare
O-ntrebară de ce-o doare,
Ea din fir în păr le spuse
Tot necazul ce-l avuse.

«Dacă vrei, rămîi aici!
Spune ceata de pitici,
Noi din zori plecăm, vezi bine,
Casa n-are cine-o ține.
Harnică de-ți este mîna,
Poți să-i fii chiar tu stăpîna.

Cureți tinda,
Scuturi grinda,
Aprinzi focul,
Mături locul,
Speli o rufă,
Cosi o scufă.

Pui un petic la cămașă,
Uiți pe maștera-ți trufașă,
Faci și patul, fierbi și ceaiul
Și-o să-ți fie dulce traiul.
Numai, fată, ia aminte
De-o să-ți iasă înainte
Vr-un străin, cîndva, cumva,
Tu în casă nu-l lăsa!
Te-nvoiești?»
— «Mă învoiesc
Cu voi traiul să-mpărțesc!»

(VA URMA)

CIOCOLATA

Fotoreportaj de **R. RODA** şi **Tr. PROSAN**

Liuța m-a întrebat într-o zi:

— Măi, Arici Pogonici, spune-mi te rog cum se face ciocolata asta bună?

Am pornit îndată pe teren, în documentare, la Fabrica de produse zaharoase «București» şi iată ce am aflat:

Să vă arăt:

1) Iată de pildă pe nenea Tudor Natu. El porneşte toate maşinile de la masa asta şi tot el le opreşte cînd crede că a terminat treaba...

2) Nenea Natu a apăsat pe un buton. O maşină ia în primire boabele de cacao (care seamănă cu fasolea...) şi le vîntură pînă se aleg cele mai bune...

3) Din ladă, boabele de cacao sînt duse automat la altă maşină, unde se prăjesc şi de acolo la maşina care curăță boabele de coji şi le sfarmă mărunt... Mai apăsă nenea Natu pe un buton şi fărîmițele pleacă pe țevi la secția rafinărie.

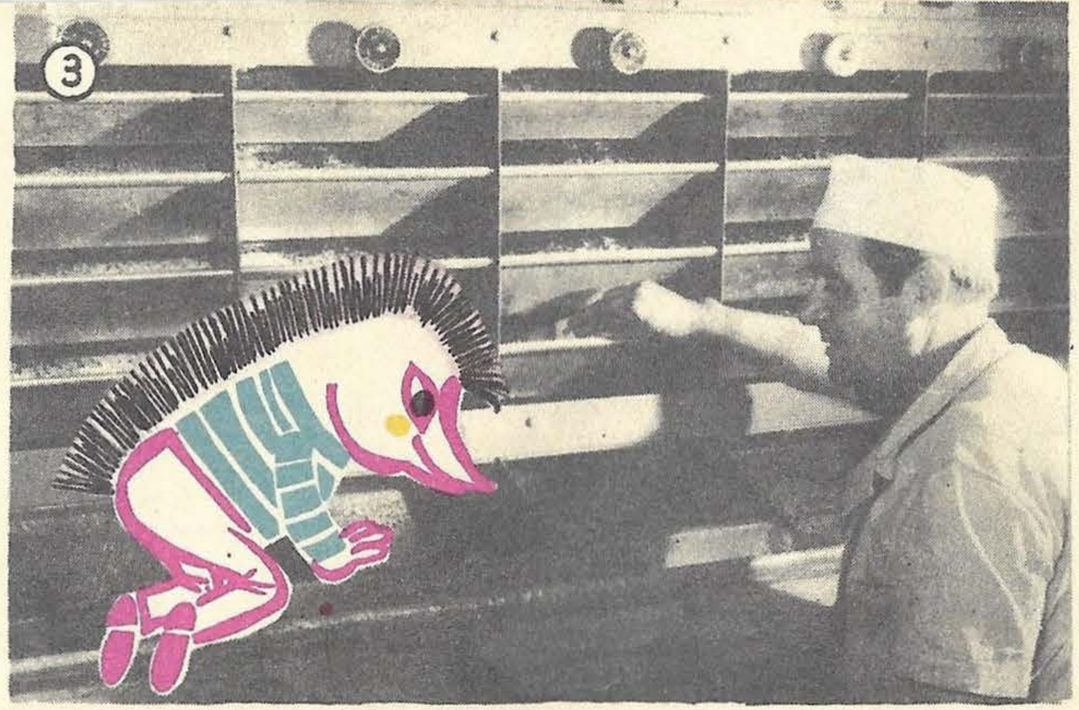

4) Nenea Dumitru Ficleanu îmi spunea că boabele de cacao mărunțite vin la maşina asta să le macine. Dar în loc de praf iese o pastă cum e ciocolata cînd se topeşte. Eu am crezut că e gata ciocolata şi am gustat din ea. Vai ce amară a fost! Nenea Ficleanu abia îşi putea ține rîsul. După aceea m-am dus la....

5) ...maşina unde pasta de cacao se presează pînă ies nişte turte din care se face praful de cacao.

7) La secţia de mulaje «alifia» de ciocolată curge în forme, nişte tăviţe ca acelea cu care se joacă Liuţa în nisip... Tovarăşa Elena Niţu supraveghează maşina să meargă bine...

8) Bucăţile de ciocolată care au plecat în tăviţe de la tanti Niţu sînt luate în primire bucată cu bucată şi cît ai clipi, gata, au şi fost îmbrăcate în poleială... De maşină! Automat!... Poftă bună!

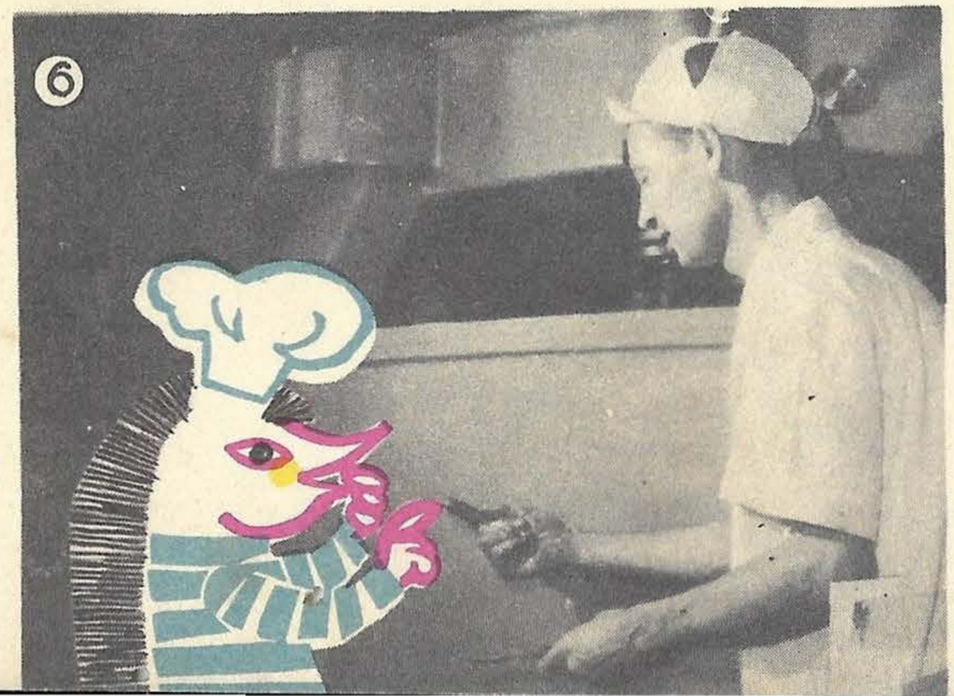

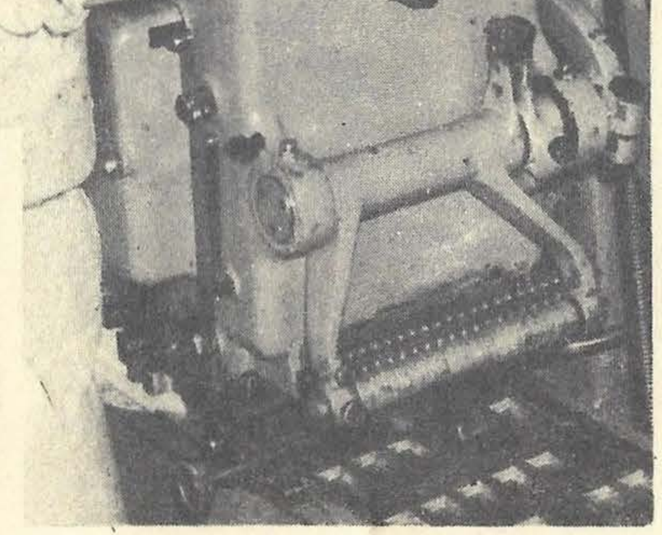

6) Conşe, aşa se cheamă oalele acestea mari de tot în care amestecul de cacao, zahăr, lapte şi celelalte se preface într-un fel de alifie, cu gust şi miros de ciocolată.

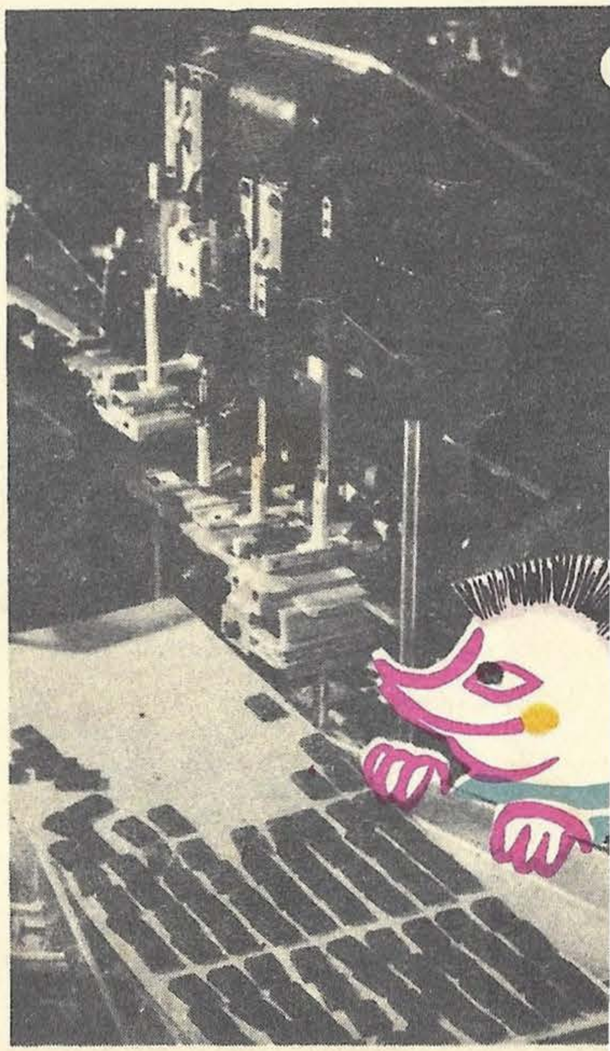

LA SCHI

Text şi desene de
GELLU NAUM

Noile aventuri ale celor trei eroi «pinguinul Apolodor», «Amedeu cel mai cumsecade leu», «Cangurul Ilie, blondul din fotografie».

„Arici Pogonici“, album pentru cei mici, editat de revista „Luminița“, apare lunar. Adresa: București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17.60.10. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din școli pînă în ziua de 23 a lunii.

Costul abonamentelor:

pe 3 luni—4,50 lei;
pe 6 luni — 9 lei.

40.539

1. Sigur că Apolodor '
Este cel mai bun schior.

2. Il vedeţi cum se descurcă?
Unde e nevoie,urcă

3. Stie cum să ia,la pantă,
Poza cea mai elegantă

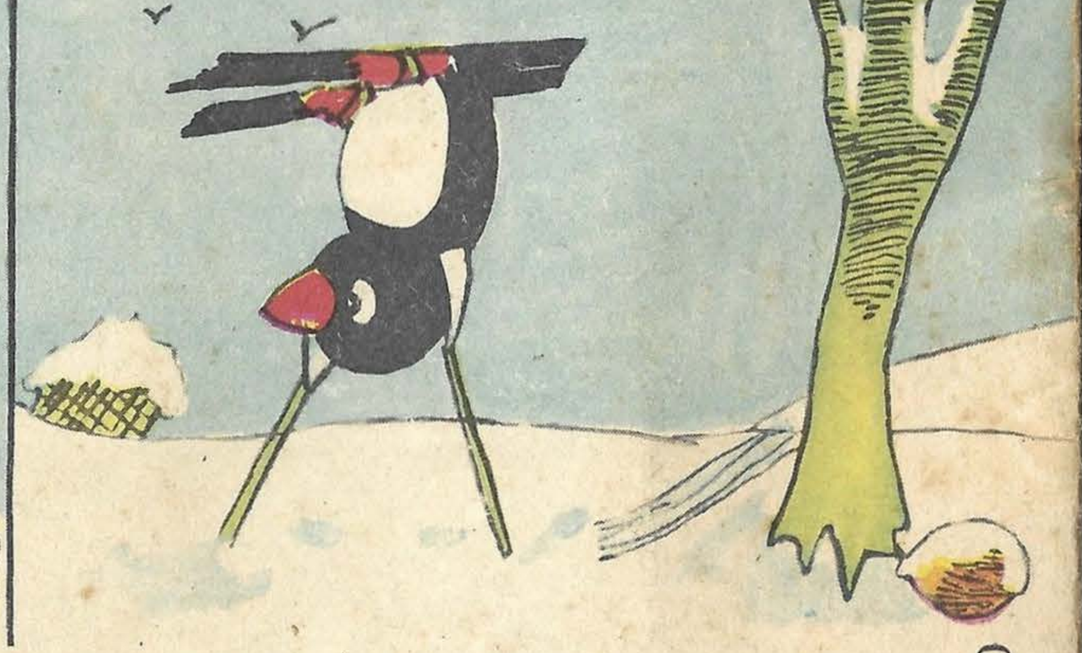

4.Si porneşte mai departe
Chiar cu schiurile sparte.

va urma

Lei 1,50